

Portál o češtině www.nechybujte.cz

Čtyři jedinečná a zcela aktuální lexikografická díla jsou výsledkem 17 let intenzivní práce autorského týmu LINGEA. Jedná se o první komplexní portál tohoto druhu u nás. Kromě Slovníku současné češtiny, Pravidel českého pravopisu, Slovníku českých synonym a nástroje pro doplnění diakritiky je nově součástí i Gramatika češtiny. Moderní grafická podoba portálu uživateli umožňuje rychlou orientaci v příjemném prostředí. Portál můžete využívat zcela zdarma. Jeho smyslem je usnadnit vyhledávání správných podob slov, jejich tvarů a synonym a také přispět k rozvíjení jazykové kultury, vzdělanosti i čtenářské gramotnosti žáků. Portál se neustále vyvíjí a rozšiřuje.

Pro základní a střední školy portál doporučují

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)
- Metodický portál RVP
- Asociace učitelů češtiny
- Národní institut dětí a mládeže (NIDV)
- Filosofická fakulta MU Brno
- Jednota tlumočnicků a překladatelů (JTP)

Další informace naleznete na www.nechybujte.cz.

Vítejte na nechybujte.cz!

Chcete se správně vyjadřovat? Rádi byste obohatili svoji slovní zásobu? Nejste si jisti v pravopisu? Na tomto webu naleznete všechny potřebné informace ke zlepšení svého jazykového projevu.
Více

Slovník současné češtiny

Slovník současné češtiny obsahuje desetitisíce slov, a je proto výborným jazykovým nástrojem.
Více

Pravidla českého pravopisu

O co je naše řeč krásnější, o to je složitější. Proto jsou na našem webu volně dostupná velká pravidla českého pravopisu.
Více

Slovník českých synonym a antonym

Ve Slovníku českých synonym a antonym naleznete nepřeberné množství významově podobných slov.
Více

Gramatika češtiny

V oddílu Gramatika češtiny naleznete současná jazyková pravidla, která se v našem jazyce stále mění.
Více

Tento portál doporučují:

METODICKÝ PORTÁL RVP
www.rvp.cz

NIDV
NÁRODNÍ INSTITUT DĚTÍ A MLÁDEŽE

JTP
JEDNOTA TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ

Slovník současné češtiny

Obsah: 70 000 hesel, 85 000 významů, 192 000 příkladů a idiomů
skutečně aktuální slovní zásoba
tvaroslovné informace, výslovnost u problematických slov
běžná slovní zásoba, odborné a cizí výrazy, slova hovorová i nespisovná

Jediný současný a aktuální český výkladový slovník, který reaguje na proměny jazyka v posledních desetiletích. Popisuje aktuální slovní zásobu a jazyk vůbec, podává informace o významech slov, o jejich pravopisu, tvarosloví a stylové charakteristice. Kromě nejběžnějších slov, která dnes a denně slyšíme a používáme, v něm naleznete i množství cizích výrazů a frekventovaných termínů z nejrůznějších oborů, slova označující nové jevy (audiokniha, babybox, sudoku ap.) či související s moderním životním stylem (emo, mamahotel ap.), a také výrazy nespisovné, včetně zhrubělých a vulgárních. Podstatnou část slovníku tvoří běžná slovní zásoba. Přestože jsou tato slova srozumitelná většině mluvčích, stává se, že u nich máme chybně zafixované významy a zejména vazby. Slovník současné češtiny si proto klade za cíl napomoci výstižnému vyjadřování a přesnému porozumění.

Je určen nejen studentům, ale všem, kteří pracují s texty. Starší generaci také pomůže snadněji se orientovat v moderní mluvě. **Jiný dostatečně velký a aktuální výkladový slovník češtiny neexistuje ani na světové síti ani v knižní podobě.**

The screenshot shows the website interface for the word "čepice". On the left, there is a sidebar with "Hesla" (Words) and "Výklady" (Definitions). The main content area displays the word "čepice" with its frequency (2), part of speech (m), and various definitions and examples. Callouts point to specific features: "výklady" points to the list of related words; "významové řady" points to the list of related words; "vyjádření idiomu" points to the idiom "čepice s bambulí"; "výsledky fulltextu" points to the full text of the definition.

Hesla jsou členěna do významových řad podle frekvence a jsou také důsledně opatřena příznaky (hovor., přen., zdrob., ling., hist., práv., med., ekon., výp., tech., fyz., chem., voj., potrav., geogr.,)

The screenshot shows the website interface for the word "klient". On the left, there is a sidebar with "Hesla" (Words) and "Příklady" (Examples). The main content area displays the word "klient" with its frequency (7), part of speech (m), and various definitions and examples. Callouts point to specific features: "příznak výp." points to the "výp." (technical) flag; "význam klient ve výp. technice" points to the definition of "klient" in the context of technical services; "výsledky fulltextu" points to the full text of the definition.

Ve slovníku najdete i nejnovější pojmy z oblasti informačních technologií a výpočetní techniky, např. server, klient, myš, webhosting, adresář, složka, soubor, zástupce, archiv, cookie, stáhnout, chatovat.

Slovník českých synonym a antonym

Obsah: 64 000 hesel, 95.000 významů, 215 000 synonym, 48 000 antonym.

Nejobsáhlejší a nejmodernější slovník svého druhu u nás. Dokazuje bohatost češtiny a pomáhá uživatelům vyvarovat se nadužívání módních cizích slov (implementovat, virtuální). Dokáže zpestřit a obohatit individuální slovní zásobu o mnoho zajímavých, ale i neotřelých synonym či antonym. Výsledky jsou členěny do významových řad podle frekvence. Jsou opatřeny stylovými příznaky a doplněny o rozlišující poznámky.

Slovník je určen redaktorům, překladatelům i studentům, kteří si chtějí **rozšířit slovní zásobu** či vyhledat formální varianty jednoho významu.

The screenshot shows the LINGEA website interface. The search bar contains the word "velká". The main content area displays the dictionary entry for "velký".

- rozišující poznámka:** A callout box pointing to the first definition: "1. rozměrný, rozlehlý, rozsáhlý, obrovský ≠ malý, drobný".
- synonyma:** A callout box pointing to the list of synonyms: "2. velké písmeno = majuskule ≠ minuskule; volný (šaty), široký ≠ malý (šaty), těsný, úzký; dospělý, starý ≠ malý, mladý; početný, hojný, značný, notný ≠ malý (rodina), nepatrný, (kníž.) skrovný; závažný, významný, důležitý, hlavní ≠ malý (nedorozumění), bezvýznamný, podružný, nicotný; mocný, silný, intenzivní, (expr.) krutý ≠ malý (riziko), slabý, zanedbatelný; vlivný, mocný (šéf) ≠ malý; šlechtěný, ušlechtilý, vznešený ≠ nízký, podlý; slavný, proslulý, významný, přední, (kníž.) věhlasný, sloutivý; náruživý, vášnivý, horlivý, (kníž.) zanicený".
- antonyma:** A callout box pointing to the antonyms: "3. malý, drobný, nízký, podlý, zanedbatelný, nepatrný, skrovný, podružný, bezvýznamný, podřadný, zanedbatelný, zanicený".

The "Okolí" section lists related words like "velkopřímýslovní", "velkorozšířený", "velkospotřebitel", "velkospotřebitelský", "velkost", "velkovýroba", "velkovýrobní", "velkozaměrný", "velký", "velmi", "velmoc", "velmož", "velociped", "velocipedista".

Pravidla českého pravopisu

Obsah: 65 000 hesel, aktuální slovní zásoba včetně nejnovějších slov, zeměpisné názvy tvaroslovné informace u každého hesla, označení dělení slov, řada příkladů
 Dodatek MŠMT ČR zapracovaný přímo do hesláře

Úkolem pravidel českého pravopisu je pomoci uživateli jazyka tam, kde si není jist způsobem zápisu slova. Jednotný způsob zápisu spisovného jazyka je též podmínkou pro porozumění textu. V posledních desetiletích se naše slovní zásoba obohatila o řadu nových slov (cappuccino, e-mailovat, lasagne, scrabble, on-line), avšak ve stávajících publikacích tato slova chyběla. V nových Pravidlech Lingea je najdete, včetně více informací (zvl. tvaroslovného rázu). Součástí hesláře jsou naznačená dělení slova, podrobné tvaroslovné informace, užitečné příklady a zkratky. Kapitoly pojednávající o jednotlivých pravopisných jevech obsahují také velké množství příkladů.

Výhodou Pravidel je to, že **Dodatek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** České republiky je zapracován přímo do hesláře, takže si nemusíte složitě dohledávat, jestli vámi preferovaná pravopisná podoba je také správná (např. bonbon i bonbón, kurziva i kurzíva, alkoholismus i alkoholizmus). Jejich menší školní verze navíc získala doložku MŠMT.

The screenshot shows the LINGEA website interface with the search bar containing "chemik". The main content area displays the dictionary entry for "chemik".

- dělení slov:** A callout box pointing to the word "chemik" which is divided into syllables: "che-mik".
- zkratka:** A callout box pointing to the abbreviation "CHF" (švýcarský frank).
- přechýlená podoba:** A callout box pointing to the word "chemická" which is a derivative of "chemik".
- tvaroslovné informace:** A callout box pointing to the morphological information provided for "chemik", such as "chemik, -a m., 1. mn. -ci, kově 6. mn. -čích, chemička, -y ž., 2. mn. -ček, přív. -ččín".
- cizí jméno:** A callout box pointing to the entry for "Chersonésos", a foreign name.

nechybujte.cz **LINGEA**

správně česky

slovník současné češtiny | slovník českých synonym | pravidla českého pravopisu | **gramatika češtiny** | nástroje

procházet abecedně | procházet historií

6.2 U příslovci

U příslovci vzniklých z předložkových výrazů (u tzv. příslovcových spřežek) píšeme s- (se-) nebo z- (ze-) ve shodě s předložkou původního předložkového výrazu.

sběží, shora, shůry, svrchu, zcela, zčásti, zlehka, zleva, zpět (zpátky), zprava, ztěžka, zticha, ztuhla, zvesela; zblízka (i z blíзка), zdaleka (i z daleka), zeširoka (i ze široka) ap.

Přehled	
sběh události	vojenský zběh
zeleď sběhla na dvůr	lingvistika zběhla v jazycích
sběhnout s kopce	zběhnout ze strany (politické)
Všichni se sběhlo k fotografování.	Zběhlo se to tak rychle. (Sběhlo se... je chybné!)
Sbíhají se mi slzy.	Vojáci houfně sbíhají z boje.
Snadno si sbíl okence.	Zbíh ho do bezvědomí.
Sbrousil hroty.	zbrousit celou Evropu
Sbíral z nich kůži.	Trní mu zdíralo nohy.
sdrhnout skřenu z koberec	zdrhnout z domu (nespes.)
Sedrala slepici peří.	Zeďrala si celé předloktí.
sedřít si kůži ze zad	zedřít se v práci
sestrouhat z brambor slupku	zestrouhat brambory na halušky
Seškrábal z plotu baru.	Při závodu zeškrábal celé auto.
shlédnout z věže na chodník	zhlédnout film
Shlžel na ni ze své výšky.	zhlžel se v arcade.
Shobloval parkety do roviny.	Zhobloval už veškerá prkna. (spotřebovat)
sjeďnat smlouvu	sjeďnat pořádek
Meť skapat se stůh.	Zkapal hned na páře. (nespes.)

© 2014 Lingea s.r.o., tel. +420 541 233 160, info@lingea.cz

Gramatika současné češtiny

Jejími jmenovateli jsou stručnost, přehlednost, praktičnost a aktuálnost. Snažili jsme se vše formulovat srozumitelně a pokud možno čtivě. Jednotlivé gramatické jevy shrnuty do tabulek a doplněny názornými příklady. Orientace v textu je usnadněna stručným obsahem kapitol. Možnosti praktického využití rozšiřují i bonusové pasáže, které upozorňují na zapeklité pravopisné úkazy. Jedná se například o kapitolu zabývající se shodou přísudku s podmětem.

Zvýšená pozornost je věnována problematickým jevům současné češtiny. Naleznete zde například rozsáhlou pasáž věnovanou skloňování českých podstatných jmen, především začleňování stále rostoucího počtu cizích a přejatých slov do českého deklinačního systému nebo důkladný popis problematiky tvorby slovesných tvarů. Gramatiku ocení studenti, ale také zaměstnanci ve firmách či na úřadech při každodenní komunikaci.

nechybujte.cz **LINGEA**

správně česky

slovník současné češtiny | slovník českých synonym | pravidla českého pravopisu | **gramatika češtiny** | nástroje

procházet abecedně | procházet historií

16.1.1 Podmět v množném čísle

rod	koncovka	příklad
mužský životný	-i	Muži koukali na fotbal.
mužský neživotný	-y	Vlaky měly zpoždění.
ženský	-y	Ženy měly svléčky.
střední	-a	Kofata si hrála.

Rod mužský životný

Pokud je **podmětem jméno rodu mužského životného** v množném čísle, píšeme v koncovkách přičestí a jmených tvarů přídavných jmen v přísudku -i.

Na louce poletovali **motýli**.

Všera byli před celou třídou pochváleni nejlepší **žáci**.

Výletníci doklopýtali k vlaku na smrt unaveni.

Vojáci padli k zemi mrtvi.

Měkce -i píšeme i v případech, kdy je podmětem jméno ve tvaru životném, které označuje **neživé věci**.

Sněhuláci se rozpustili za dva dny.

Letěli **strašáci** na polích trouchnvěli.

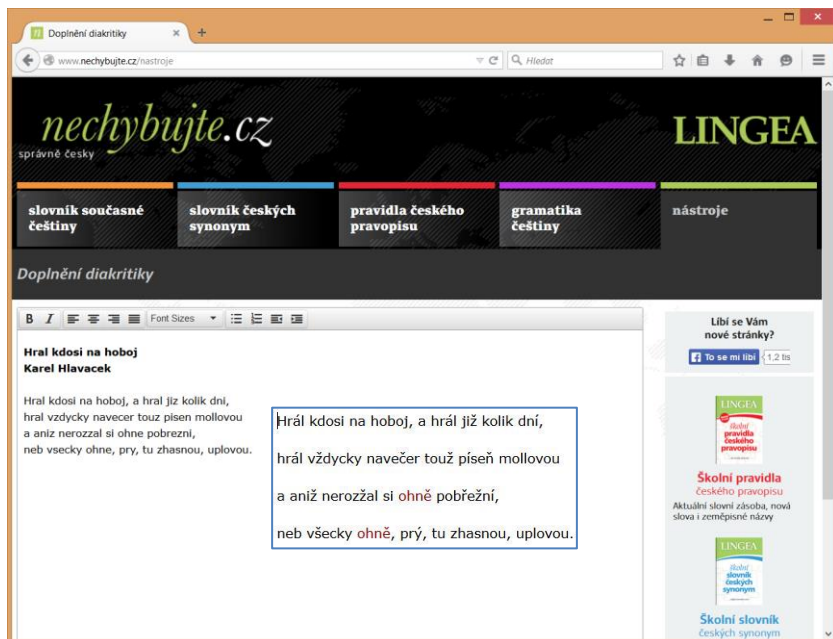
P o z o r i

© 2014 Lingea s.r.o., tel. +420 541 233 160, info@lingea.cz

Nástroje

Najdete zde užitečný nástroj na doplnění diakritiky, pomocí kterého si můžete nechat automaticky doplnit háčky a čárky do svého textu.

Do okna vložte text, do kterého chcete doplnit diakritiku. Po stisknutí tlačítka DOPLNIT se diakritická znaménka automaticky doplní. Sporné případy zůstanou červeně podbarveny. Po kliknutí na označené slovo se vám otevře nabídka možných variant, zvolenou formu potvrdíte kliknutím na ni. Výsledný text můžete dále editovat a poté vložit zpět do původního dokumentu.

Lingea s.r.o.

Vackova 9, 612 00 Brno

www.lingea.cz

Tel: 541 233 160

E-mail: info@lingea.cz, skoly@lingea.cz